

Besluit van de Gouverneur van West-Vlaanderen van 3 december 2020 houdende het verbod op vuurwerk, verbrandingen in open lucht en het gebruik van pyrotechnische artikelen en de preventieve kennisgeving met betrekking tot de grote volkstoelopen

De gouverneur,

Gelet op de provinciewet van 30 april 1836, in het bijzonder op artikel 128;

Gelet op de wet van 6 maart 1818 betreffende de straffen uit te spreken tegen de overtreders van algemene verordeningen of te stellen bij provinciale of plaatselijke reglementen.

Gelet op artikel 65 van het Provinciedecreet van 9 september 2005;

Gelet op artikelen 4, 5, 7, 8 en 11 van de Wet op het Politieambt van 5 augustus 1992;

Gelet op het decreet van de Vlaamse regering van 26 april 2019 op het gebruik van vuurwerk, voetzoekers, carbuurkanonnen en wensballonnen;

Gelet op het Koninklijk besluit van KB van 20 oktober 2015 inzake het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen;

Gelet op het Ministerieel besluit van 13 maart 2020 houdende de afkondiging van de federale fase betreffende de coördinatie en het beheer van de crisis coronavirus COVID19 zoals gewijzigd door de navolgende besluiten;

Gelet op in het bijzonder het Ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, inzonderheid artikel 8;

Gelet op de overweging in voornoemd besluit dat “bovendien daartoe het aantal personen aanwezig in een winkel moet worden beperkt; dat contacten op bepaalde plaatsen, met name in de inrichtingen die behoren tot de culturele, feestelijke, sportieve, recreatieve en evenementensector moeten worden vermeden; dat de betrokken inrichtingen bijgevolg moeten worden gesloten; dat contacten tijdens sportwedstrijden en jeugdactiviteiten met personen die ouder zijn dan twaalf jaar en het aantal personen dat samenkomt bij bepaalde gelegenheden, zoals huwelijken of begrafenissen, moet worden beperkt; dat deze maatregelen gezien de huidige epidemiologische situatie proportioneel zijn”;

Gelet op het Ministerieel besluit van 28 november 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, inzonderheid de voorafgaande

overweging dat, “gezien wat voorafgaat, bepaalde bijeenkomsten in besloten of overdekte plaatsen, maar ook in open lucht, nog steeds een specifieke bedreiging vormen voor de volksgezondheid”;

Gelet op het Koninklijk besluit van 31 januari 2003 tot vaststelling van het noodplan voor de crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen;

Gelet het Koninklijk Besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijke en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen, inzonderheid op artikel 28;

Gelet op de omzendbrief van 20 december 2003 betreffende de taken die de provinciale overheden voor de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken uitoefenen;

Gelet op het ministerieel schrijven inzake het beheer van de federale fase en de uitvoering van de lokale maatregelen van 24 juli 2020;

Gelet op het basisbelang van algemene preventie in het kader van de bestrijding van iedere pandemie;

Gelet op het alarmniveau 4 dat in het bijzonder geldt voor West-Vlaanderen;

Onverminderd de toepassing van desgevallend strengere vigerende wetten, reglementen en verordeningen die, ter ondersteuning van onderhavig besluit, het afsteken van vuur-, feest- of vreugdewerk, het organiseren van verbranden in open lucht of het gebruik van pyrotechnische artikelen regelen op het openbaar domein en de bevoegdheden van bestuurlijke, gerechtelijke en politionele overheden om op basis hiervan op te treden;

Gelet op de ondertussen gekende verhouding tussen de verspreiding en de zichtbaarheid van de effecten ervan op sanitair vlak, waarbij een maatregel in de tijd moet worden getoetst aan de wetenschappelijke feiten;

Overwegende dat het voor zich spreekt dat het generiek gevraagde strikte preventieve gedrag moeilijker onder controle gehouden wordt op plaatsen waar activiteiten worden opgezet die de aanwezigheid, zo niet nieuwsgierigheid van vele mensen wekken met als gevolg dat hierdoor een spontane, meestal ongewilde maar uiterst besmettelijke context en omgeving wordt gecreëerd, wat onoverkomelijk het geval is bij het afsteken van vuurwerk, het laten ontploffen van voetzoekers, het afvuren van carbuurkanonnen of het oplaten van wensballonnen, conform de beperkingen opgelegd door het voornoemde decreet van 2019;

Overwegende dat sedert de inwerkingtreding van het voornoemde decreet van 26 april 2019 op het gebruik van vuurwerk, voetzoekers, carbuurkanonnen en wensballonnen, wordt uitgegaan van een totaalverbod op het afsteken van vuurwerk, het gebruiken van carbuurkanonnen of het laten opstijgen van vreugdeballonnen;

Overwegende dat bij uitzonderlijke gebeurtenissen de gemeente eventueel toestemming kan geven om op een beperkt aantal plaatsen en gedurende een beperkte periode vuurwerk af te steken of vuurzoekers, carbuurkannen te doen knallen;

Overwegende dat deze uitzondering meestal samen gaat met feestelijke gebeurtenissen op geijkte tijdstippen zoals de gekende eindejaarsfeesten, maar dit evenzeer het geval zou kunnen zijn voor een ander uitzonderlijk of uniek feestelijk moment;

Overwegende dat deze nieuwe regeling in essentie werd opgezet als maatregel ter bescherming van de openbare veiligheid en gezondheid, maar tegelijk ook bescherming biedt voor de dieren die door de luide, onverwachte knallen kampen met angst en stress waardoor tijdens de eindejaarsperiode er ieder jaar tal van ongelukken te noteren vallen door bange dieren die verloren lopen, gewond raken of zelfs sterven als gevolg van het vuurwerk;

Overwegende dat bij uitbreiding hieronder eveneens het gevaar op een uitbreiding of heropflakking van de pandemie moet worden in overweging genomen bij het gebruik van ieder pyrotechnische artikel waaronder officieel wordt verstaan de artikelen die explosieve stoffen bevatten die tot doel hebben warmte, licht, geluid, gas of rook dan wel een combinatie van dergelijke verschijnselen te produceren door zichzelf onderhoudende exotherme chemische reacties evenals iedere vreugde- of feestactiviteit die geluid of lawaai produceert of fysieke voorwerpen tot ontbranding of ontploffing brengt;

Overwegende dat hetzelfde risico op verspreiding door een ongecontroleerde of oncontroleerbare samenscholing in ogeschouw moet worden genomen, zoals bijvoorbeeld bij kerstboomverbrandingen, feestlantaarns, andere onbemande vrije ballonnen, kampvuren, vuren of verbrandingen in open lucht die – desgevallend - niet aan een voorafgaande toelating of machtiging zijn onderworpen, maar die bedoeld zijn om of aanleiding kunnen geven tot het verzamelen of verenigen van mensen wat van voldoende aard is en kan zijn om weer voeding te geven aan de verspreiding van het coronavirus;

Overwegende dat het van primordiaal belang is om vooral niet de begeleidende omstandigheden te faciliteren, zo niet te creëren, waarbij het te gemakkelijk is om de gouden regels van de coronapreventie te overtreden, in het bijzonder het overschrijden van de drempels inzake samenscholing veelal in combinatie met een te korte afstand tussen personen en hierbij de verspreiding van het virus de facto te ondersteunen;

Overwegende dat dit jaar en op dit moment in het bijzonder iedere factor moet worden gecounterd die – al dan niet opnieuw – aan de basis kan liggen van een verhoogde of versnelde verspreiding van het virus met als gevolg een stijging van de curves van de verspreiding en een ongewenste druk op de sanitaire voorzieningen, wat onvermijdelijk het geval is als ongecontroleerde of oncontroleerbare samenscholingen van mensen ontstaan naar aanleiding van het afsteken van vuur- en vreugdewerk, ook buiten de officiële feest- of eindejaarsmomenten;

Overwegende dat bijgevolg dezelfde redenering moet worden aangehouden voor de eerder vernoemde pyrotechnische artikelen of de gewone kerstboomverbrandingen of vuren in open lucht, zowel op privaat of publiek domein zoals deze wordt aangenomen voor de limitatieve verboden via het voornoemde decreet als het gaat om het schadelijk effect dat deze activiteiten in deze bijzonder pandemische periode kunnen teweegbrengen aan de algemene volksgezondheid;

Overwegende dat ook ieder jaar moet worden vastgesteld dat hierbij personen verwond geraken wat meteen ook een druk zet op diensten als politie, brandweer, ziekenvervoer, ziekenhuisopname al dan niet via de spoeddiensten, die nu – in deze fase van de pandemie – absoluut prioritair moeten ter beschikking worden gehouden voor een dienstverlening die de ondersteuning en vooral de indijking van de pandemie ondersteunt,

Overwegende dat iedere maatregel met het oog op het beperken van de verspreiding van het virus proportioneel moet zijn aan de generieke maar ook specifieke omstandigheden;

Overwegende dat dat in weerwil van de in het “basisbesluit Corona” opgenomen zeer genuanceerde en gedetailleerde bepalingen en gedragsregels allerhande constructies worden opgezet of situaties worden gecreëerd om de finaliteit en filosofie van de beschermende maatregelen te omzeilen en te ontwijken én vooral het beoogde gezondheidsbeleid te ondergraven;

Overwegende dat het overlegcomité, integraal in lijn met het voornoemde Ministerieel besluit van 28 oktober 2020, uitdrukkelijk heeft aangedrongen op de handhaving van de inbreuken op en de ont- of afwijkingen ten aanzien van dit gestelde doel;

Overwegende dat alle diensten in de sanitaire- en veiligheidsondersteuning, zonder enge uitzondering, door de onvermijdbare capacitaire beperkingen keuzes moeten maken om de prioritaire noden inzake volksgezondheid – zo optimaal mogelijk proberen - te lenigen waarbij de preventie of het vermijden van afwijkend gedrag finaal de sleutel is op het meest efficiënte gebruik van de gelimiteerde middelen;

Overwegende dat het vanaf dit ogenblik, meer bepaald medio november, en voor de komende periode tot 18 januari 2021 onverantwoord zou zijn om minstens preventieve, laat staan handhavende capaciteit van de ordediensten te moeten investeren in het voorkomen van de intentie tot of het effectief afsteken van vuurwerk, het opzetten van geluidskanonnen, het oplaten van wensballonnen of eender andere vreugdewerk met of zonder pyrotechnische artikelen;

Overwegende dat een integraal verbod op alle hiervoor vermelde “vuur-, feest- en vreugdewerk” op publiek of privaat terrein de enige maatregel is om de preventieve doelstellingen van het federale coronabeleid te garanderen;

Overwegende dat in toepassing van artikel 27, §1, tweede lid, van het voornoemde Ministerieel besluit van 28 oktober 2020, de bevoegde lokale overheden, in overleg met de bevoegde overheden van de gefedereerde entiteiten, aanvullende preventieve maatregelen kunnen nemen ten opzichte van deze in dit besluit voorzien;

Overwegende dat bijgevolg binnen de provincie en voor de domeinen waarin dit evident is en voor de periode waarin dit zich opdringt, de nood bestaat aan een eenduidige, uniforme, consequente maar vooral daadkrachtige beleidslijn – desgevallend afgedwongen via handhaving – zodat best een gelijkschakeling wordt opgelegd voor het verbod op het afsteken van vuurwerk, het gebruik van geluidskanonnen, het oplaten van wens- of feestballonnen, het organiseren van kerstboomverbrandingen, vuren in open lucht (met uitzondering van een geïsoleerde vuurkorf of -schaal, de beperkte buiten-gasverwarming of de persoonlijke barbecue, ... voor louter gebruik binnen de familiale bubbel mits uiteraard in achtneming van alle voorzorgsmaatregelen voor het vermijden van ongelukken of verwondingen) of het gebruik van pyrotechnische artikelen allerhande, ongeacht of dit plaats vindt op het openbare of het private domein;

Overwegende dat het door de eenvoud van de duidelijkheid de rechtszekerheid biedt dat niet abusievelijk of opzettelijk de vigerende beperkingen (kunnen) worden ontweken en de openbare gezondheid kan worden geschaad;

Overwegende dat ondertussen moet worden vastgesteld dat allerhande ‘activiteiten’ zowel door private personen, organisaties en publieke overheden worden ‘mogelijk gemaakt’ waardoor zich, ogenschijnlijk onverwacht en onvoorzien maar redelijkerwijze te verwachten, een “grote volkstoeloop” voordoet op een oppervlakte die te beperkt is om te kunnen voldoen aan afdoende preventieve en handhavende maatregelen zodat zich hierbij onmiskenbaar een imminent gevaar voor de openbare gezondheid voordoet of minstens in ernstige mate dreigt voor te doen;

Overwegende dat het de basistaak is van de lokale bestuurlijke overheden om de openbare gezondheid te preserven in alle omstandigheden, niet alleen correctief maar vooral ook preventief, bijkomend in deze periode specifiek geregeld door de beperkingen en doelstellingen opgelegd door het hogervermeld ministerieel besluit van 28 november 2020;

Overwegende dat hierbij eenvoudig en minstens de maatstaf van de ‘vijf gouden regels’ als kwantitatief criterium moet worden gebruikt bij de beoordeling van een toekomstige of concrete situatie, maar nog beter voor de preventieve inschatting van een potentieel of dreigend gevaar van de schending van de openbare gezondheid;

Gelet op in het bijzonder artikel 11 van de wet op het politieambt, dat stelt dat “onverminderd de bevoegdheden die hun zijn toegekend door of krachtens de wet, de minister van Binnenlandse Zaken en de gouverneur de bevoegdheden van de burgemeester of van de gemeentelijke instellingen in subsidiaire orde uit[oefenen] wanneer deze, al dan niet vrijwillig, hun verantwoordelijkheden niet nakomen, wanneer de verstoring van de openbare orde zich uitstrekt over het grondgebied van verscheidene gemeenten of,

wanneer, ook al is de gebeurtenis of de situatie slechts in een enkele gemeente gelokaliseerd, het algemeen belang hun tussenkomst vereist”;

Overwegende dat het voornoemde Ministerieel besluit van 28 november 2020 geen definitie geeft van wat een ‘evenement’ moet inhouden, maar de organisatie ervan heel restrictief regelt;

Overwegende dat in de voorbereidende werken van bedoelde wet op het politieambt uitdrukkelijk is gesteld dat “*evenementen* die een impact kunnen hebben op de openbare orde en de veiligheid van de bevolking, met name [bij] *grote volkstoelopen*, betogingen of belangrijke geplande evenementen” toelaat een evenement te definiëren als een ‘grote volkstoeloop’;

Overwegende dat bijgevolg, in de context van de pandemie, het belang van het gevaar van een ‘grote volkstoeloop’, gepland of ongepland, maar minstens voorzienbaar, moest, moest of zou moeten worden ingeschat door iedere ‘initiator’ van een evenement, gaande van een private persoon, over een organisatie in eender welke vorm tot een publieke overheid;

Overwegende dat de feiten van de voorbije dagen (zoals Wintergloed in Brugge in het bijzonder) en voor de komende dagen (heropening van de niet-essentiële winkels) hebben aangetoond dat vooraf een goede inschatting moet worden gemaakt van de risico’s van een ‘evenement’ in de zin van de WPA, steeds ondersteund met een onderbouwde risico-analyse gesteund op minstens de beginselen van zonet op de verplichtingen van de wetgeving op de noodplanning;

Overwegende dat niet in het minst rekening moet worden gehouden met een cumul van (ook kleine) evenementen die de facto en onvermijdelijk aanleiding geven, zullen of kunnen geven tot een ‘grote volkstoeloop’;

Overwegende dat het in de context van de naderende eindejaarsperiode en het cruciale belang van het succesvol garanderen van de doelstellingen tot het inperken van de pandemie voor de overwegingen hiervoor vermeld en in het bijzonder met het oog op het voorkomen van een derde golf, het rederlijkerwijze verantwoord is om door iedere bestuurlijke overheid binnen de provincie – preventief waar mogelijk en online waar noodzakelijk - in kennis te worden gesteld van iedere risico-inschatting voor het ontstaan van een in de huidige context onverantwoorde ‘grote volkstoeloop’ naar aanleiding van eender welk ‘evenement’ teneinde op basis van het beginsel van de provinciale subsidiariteit inzake openbare orde de risico’s voor het schaden van de openbare gezondheid preventief te kunnen inschatten en desgevallend, best in onderling overleg, de nodige preventieve maatregelen op te leggen;

Gelet op de hoogdringendheid;

Besluit:

Artikel 1: Het afsteken van vuurwerk, het gebruik van geluidskanonnen, het oplaten van wens- of feestballonnen, kerstboomverbrandingen of vuren in open lucht en het gebruik van pyrotechnische artikelen allerhande is zowel op privaat als publiek domein verboden vanaf de inwerkingtreding van onderhavig besluit tot en met zondag 17 januari 2021 om 24:00 uur;

Artikel 2: Iedere bestuurlijke overheid binnen de provincie stelt de Gouverneur – preventief waar mogelijk en online waar noodzakelijk - in kennis van iedere risico-inschatting voor het ontstaan van een in de huidige context onverantwoorde ‘grote volkstoeloop’ naar aanleiding van eender welk ‘evenement’;

Artikel 3: de inbreuken op onderhavig besluit kunnen worden bestraft met een gevangenisstraf van 8 tot 14 dagen en een geldboete van 26 tot 200 EURO of één van deze straffen afzonderlijk;

Artikel 4: De burgemeesters als officier van bestuurlijke politie en hoofd van de politiediensten worden belast met de uitvoering van dit besluit en voeren hierop controles uit en maken de vaststellingen hiervan over aan de bevoegde justitiële diensten;

Artikel 5: Het politiebesluit van de Gouverneur van 16 november 2020 houdende het verbod op vuurwerk, verbrandingen in open lucht en het gebruik van pyrotechnische artikelen wordt opgeheven;

Artikel 6: onderhavig besluit wordt voor uitvoering overgemaakt aan de

- De burgemeesters van West-Vlaanderen,
- De korpschefs van de lokale politiezones van West-Vlaanderen,
- Directeur-coördinator van de provincie West-Vlaanderen,
- De Heer Procureur des Konings van West-Vlaanderen, Filiep Jodts,

En ter kennisgeving overgemaakt aan:

- De Heer de Eerste Minister, Alexander De Croo,
- Mevrouw de Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, Annelies Verlinden,
- De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Frank Vandenbroucke,
- De Minister-President van de Vlaamse regering, Jan Jambon,
- De Vlaams Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wouter Beke,
- De Vlaams Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse rand, Ben Weyts,
- De Heer Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent, Erwin Dericourt,
- De Heer Directeur-generaal van het Crisiscentrum, Bart Raeymaekers,
- De Commissaris van de Koning van de Provincie Zeeland, Han Polman,
- De Heer Préfet du Nord et Hauts-de-France, Michel Lalande,

Onderhavig besluit wordt voor publieke kennisgeving overgemaakt aan:

- De burgemeesters van de provincie West-Vlaanderen

Tegen deze beslissing kan beroep worden ingesteld door binnen de zestig (60) dagen na ontvangst, een verzoekschrift tot schorsing of vernietiging in te dienen bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het ondertekende verzoekschrift kan per aangetekende zending aan de griffie van de Raad van State, Wetenschapsstraat 33, 1040 Brussel worden gericht of elektronisch via <http://eproadmin.raadvst-consetat.be>.

Gedaan te Brugge, 03/12/2020

De Gouverneur van West-Vlaanderen

Carl Decaluwé

